

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

Tit. 22. De Fidejussoribus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

quibus pignoratitia contraria competit creditori adversus debitorem, vide apud eundem d. 7. membro 3. à n. 13 & præsertim à n. 22.
 3. Hypothecaria actio datur creditori, ad vindicandum pignus à quocumque possessore debito non soluto; ut ita rei pignoratæ incumbens, si non solvatur debitum, possit eam distrahere, & ex ejus pretio, quod sibi debetur, decerpere: sive de ea distrahenda nominatim convenierit, sive non; imo etiam si convenierit, ne distraheretur, facta denuntiatione à legibus statuta seu servato Juris ordine.

4. Differt insuper Pignoratitia ab Hypothecaria, (quæ & Serviana & quasi Serviana appellatur) quod pignoratitia sit personalis, l. fin. Cod. De distr. pign. quia oritur ex contractu: sit bonæ fidei ac civilis, & cum sit personalis, tollitur præscriptio 30. annorum, l. Sicut Cod. De præscript. 30. annorum. Hypothecaria vero realis seu in re, l. pignoris 18. Cod. De pignor. sicuti juris, vel arbitraria, & Prætoriana tolliturque interdum decem annis, interdum 20. interdum 30. & interdum 40. ut in l. 1. Cod. Si adversus creditorem. Latius Negulant. Dist. 6. in 2. membro 1. & 2.

5. Illud etiam observandum hic, quod quando agitur contra debitorem, possunt cumulari in eodem libello personalis & hypothecaria, ut in Novell. De fidejussorib. §. sed neque, latè Myñ. cens. 1. Observ. 58. non autem, si agatur simul contra debitorem & tertium possessorem, quia tunc prius agi debet contra debitorem & postea contra tertium possessorem, Auth. Sed hæc Cod. De actionibus & obligat. Auth. Hoc ita si debitor Cod. De pignoriis. Nec potest agi contra tertium possessorem hypothecaria, nisi prius actum fuerit personali contra principalem debitorem, vel ejus hæredes, vel hereditatem jacentem, vel fidejussores, si existant, & nisi obrenta prius adversus eos sententia. Negulant. De pignor. p. 8. membro 1. nu. 9. & 10. Facta autem excussione principalis potest creditor experiri in solidum adversus quemlibet possessorem, etiam divisim & pro parte possidentem, prout latè tradit Guido Papæ De off. 4. 32. Si tamen divisim semel petierit, amplius solidum à singulis non petet, arg. l. Liberum fuit 16. Cod. de fidejussor. Et si lite jam contestata debitor bona hypothecata alienaverit, possessor habens causam à debitore convenire poterit ante ipsum debitorem, Negulant. d. memb. 1. n. 10.

6. Denique dissolvitur pignus integra debiti solutione, remissione, oblatione, consignatione & depositione, l. 1. Cod. Qui potiores in pign. hab. Item res interitu, mutatione debitoris novatione voluntaria, domini impetratione, tempore, sententia vel jurejurando: ut si juratum vel judicatum sit, pignus obligatum non esse. Vide Wescub. in Paras. Tit. Quib. modis pign. vel hypoth. solvuntur.

Quod si queratur, an re avocata per remedium legis 2. Cod. Dere scind. vendit. resolvatur hypotheca, medio tempore ab emptore constituta? Revolvi verius est.

TITULUS XXII. De Fidejussoribus.

§. I.

Quis dicatur Fidejussor.

1. Fidejussor dicitur qui pro alio accessorie se obligat
2. In quo differat à Constitutore.
3. 4. A Mandatore & Expromissore.
5. A Correis debendi.

Fidejussor lata significatione is omnis dicitur, qui alterius obligationem in se suscipit, & sua fide esse jubet: indeque nomen existit, l. Quamvis §. si mulier D. Ad S. C. Vellejan. sive sit fidejussor proprie dictus, sive mandator, sive constitutus seu constitutor, sive expromissor.

1. Proprie verò dicitur fidejussor, qui per stipulationem pro alio accessorie se obligat.
2. Dico, pro alio: quia nemo pro se ipso, id est pro eo, quod ipsemet debet, fidei jubere potest. In quo differt in primis à Constitutore, quia potest quis constituere, quod ipsemet debet, §. In personam Insti. De actionibus, Sicut & in eo, quod possit quis constituere sive pro se sive pro alio: etiam nudo pacto, vel per epistolam; & constitutor principalem obligationem tantum sequatur.
3. Differt à Mandatore, quia mandator nudo consensu constituitur, etiam absens: fidejussor non nisi per stipulationem & præsens, l. 12. C. h. §. Rursus mandator suo nomine obligatur, &

obligationem principalem præcedit; nam mandator dicitur, qui mandat alicui credi, vel cum aliquo contrahi, & id sua fide esse iubet, id est promittit se soluturum, si is, pro quo mandat, non solvat, l. 12. §. si post creditam D. Mandati, Fideiussor autem solum alio nomine obligatur, & plerumque sequitur obligationem principalem, quam tamen etiam præcedere potest, §. Fideiussor Instit. h. s.

4. Ab Expromissore verò differt, quod expromissor, etiam si pro alio obligetur per stipulationem, ita tamen obligatus sit, ut rem principalem liberet. Unde per expromissionem fit novatio, non etiam per fideiussionem, cum principalis maneat obligatus.

5. Denique à correis debendi differt quod correi suo nomine, & quidem principaliter, promittant, fideiussor pro alio tantum; & quidem accessorie: unde & adpromissor vocatur.

§. II.

In quibus obligationibus adhiberi possit Fideiussor.

1. *Omni generi obligationum accedere fideiussor potest.*
2. *Etiā ex delicto descendentiū, si ad pœnam agatur pecuniariam.*
3. *Fideiussor dotis quando datur.*

Adhiberi fideiussor potest in omni genere obligationum, quomodocumque contractæ fuerint, §. 1. Instit. hoc tit. l. 1. 2. §. 1. l. 26. D. eod. Nec refert, an obligatio, cui accedit, sit civilis tantum, an naturalis tantum; an civilis & naturalis simul; an Prætoria, an principalis vel accessoria, cum & fideiussor fideiussoris dari possit: an item sit contracta, an contrahenda, l. Stipulatus 6. §. adhiberi D. eod. Num licet fideiussio hæc de facto præcedat obligationem principalem, tamen quoad vim suspenditur, donec principalis obligetur.

2. Non refert quoque, an ex contractu, vel quasi, ex delicto vel quasi, oriatur. Salvo, quod in criminalibus non aliter adhiberi possit, quam si agatur ad pœnam pecuniariam, quia pro criminis pœna corporali exsolvenda (cum nemo sit membrorum suorum dominus, l. Liber homo D. Ad L. Aquiliam) dari fideiussor non potest.
3. Similiter fideiussor dotis, vel pro consecra-

vatione dotis, aliter dari nequit, quam si maritus ad inopiam notorie vergat, c. Per vestra inf. De donat. inter virum & uxorem. vel, ut aliqui volunt nisi ultro à marito offeratur. Et ideo dicitur fideiussorem recte adhiberi in omni genere obligationum, quia non in singulis obligationibus adhiberi potest. Quando autem dicitur, posse adhiberi in omni obligatione, hoc ita intelligendum est, ut sit distributio pro generibus singulorum, non autem pro singulis generum, ut loquuntur Dialectici.

§. III.

Quinam fideiubere possint.

1. *Fideiubere omnes possunt, qui obligari.*
2. *Etiā Clericus pro laico.*
3. *Non tamen Religiosus.*

Fideiubere possunt omnes, qui obligari nisi specialiter prohibeantur, ut famina, milites, servi, & similes. Ut autem laicus pro laico vel Clerico fideiubere potest, c. Constitutus h. s. ita vicissim Clericus pro Clerico vel laico, si videat illum de fideiussore elaborare, c. 1. eod. quia mutua benevolentia est Clericos & laicos mutuas tradere operas.

2. Nec obstat cap. 1. h. s. ubi dicitur Clericus ab Ecclesia abijciendus, qui fideiussionibus inservit: quia id accipiendum est de Clerico, qui frequentibus fideiussionibus se immiscet, & consequenter se nimium involvit secularibus negotiis, can. Te quidem x. q. 1. c. Tu. Decretal. No Clerici vel Monachi sacul. neg. se immiscant.

3. Religiosus tamen fideiubere nequit; nisi impetrata facultate à suo Prælato, c. peccati. h. s. quia velle aut nolle non habet, nisi auctoritate Superioris, cui voluntatem suam subiecit. Aded ut ne quidem sibi donatum aliquid accipere valeat, nisi Prælati annuat, can. Non dicitur xii. q. 1.

§. IV.

Effectus Fideiussionis.

1. *In plus obligari nō potest, quàm principalis debet.*
2. *In majorem summam ad sumptum teneri pro concurrente.*
3. *Etiā in partem debiti directè adsumitur.*
4. *Accepti simpliciter, si plures sint, singuli in solidum tenentur.*

5. *Hic tamen eis competit beneficium divisionis.*
 6. *Vi & beneficium ordinis, ne ante principalem conveniantur.*
 7. *Fidejussor solvens habet regressum adversus principalem.*
 8. *Etiā adversus Clericum.*

Debet verò fidejussor esse par, aut saltem non deterioris conditionis, cum principali. Et ideo licet in æqualem quantitatem vel minorem, atque etiam efficacius se obligare possit, quam principalis obligetur: veluti cum intervenit pro naturaliter tantum obligato quo casu non modo naturaliter, sed etiam civiliter & proinde arctius obligatur: non tamen in majorem quantitatem seu duriorē causam, vel in plus, quam debeat principalis, se obligare potest.

2. Quod si tamen ita fidejusserit aliquis, sicut, qui velint, fidejussionem in totum contrahere, arg. l. *Gracè §. illud. D. hoc tit.* ubi dicitur fidejussores in duriorē causam adhibitos omnino non obligari: nam *omnino non idem est ac nullo modo.* Sed verius est obligari, saltem ad concurrentem quantitatem: ut, si pro obligato in quinque fidejusserit pro decem, obligetur in quinque; quia minor quantitas inest majori, & qui interrogat decem, interrogat quinque, l. 1. §. *si stipulanti D. De verb. obligat. l. Rogatus 33. D. Mandati, & l. Si a reo 70. in prin. D. h. t.*

Non obstat d. l. *Gracè*: quia verba citata ita sunt convertenda, & legenda, *non omnino obligari*: vel si retineatur vulgata lectio, ea intelligenda erit conformiter ad alias leges; ut dicitur, omnino non obligari, id est, nullo modo, in plus scilicet, quam debeat reus principalis.

Non obstat quoque, quod fidejubens pure, pro eo, quod principalis debet in diem vel sub conditione, nullo modo obligetur; quia non est par ratio. Neque enim in est dies aut conditio in obligatione pura, sicut minor quantitas inest majori.

3. In partem debiti rectè quoque fidejussor assumitur, si hoc ipsum exprimat, l. *Fidejussor 2. D. h. t.* sicut & in id, quod minus creditor à suo debitore consequitur: quo casu fide-

jussor, nisi excusso principali, conveniri non potest l. *fin. & ibi DD. De Si certum peratur.*

4. Alioqui simpliciter acceptus, ad eum in solidum obligatur, ut licet plures pro eodem debitore accepti sint, singuli ipso jure in solidum teneantur, §. *Si plures insti. h. t. l. Reos Cod. eod.* Et ideo jure Pandect & Cod liberum erat creditori petere debitum à quo vellet.

5. Verum hodie ex epistola D. Hadriani habent beneficium, ut vocant, divisionis, quo cogitur creditor dividere actionem, & accipere à singulis viriles partes, dummodò litis contestata tempore solvendo sint, idque ope exceptionis. Nec enim ipso jure creditoris dividitur actio, l. *inter fidejussores 26. D. h. t.* Ideoque si omiſſa hac exceptione, unus solidum solverit, non repetet, l. *Si estamento 49 §. 1. D. eod.* neque à creditore, quia solvit ei, quod debebat; neque à confidejussoribus, quia sibi imputet necesse est, quod solverit solidum, nec exceptionem D. Hadriani objecerit.

Neque actione negotiorum gestorū repetere partem poterit, quia solvendo non tam gessit negotium confidejussorum, quam suum: solidum enim solvit, ut se liberaret ab obligatione.

Quod si tamen, priusquam solvat, petierit à creditore cedi sibi actionem, quam habet adversus confidejussores, poterit postea actione sibi cessā à confidejussoribus repetere partes, l. *Vi fidejussor 39. D. eod.* Sin autem creditor cedere actionem nolit, non nisi ad partem solvendam compelli potest, doli exceptione creditori agenti opposita, l. 2. *Cod. eod.*

6. Est & aliud beneficium, fidejussoribus competentis, quod vocant beneficium ordinis. Quia enim fidejussor æquè ac principalis obligatur, ad id scilicet, quod tempore fidejussionis erat in obligatione, l. 4. §. 10. *C. eod.* (quod addo, quia ne usurarum quidem nomine, vel ex culpa morave debitoris regulariter tenetur, nisi in omnem causam se obligant, l. *Qua 70 §. 4. D. locati*) ideo jure veteri etiam ante principalem conveniri poterat l. 2. 35. *Cod. h. tit.* Hodie vero ex novella Constitutione Justin. 4. cap. 1. §. *Auth. Prasente Cod. eod.* non nisi excusso principali, nisi is sit absens à provincia, ut conveniri non possit d. *Novel. 4. aut notorie non sit solvendo*: aut ordinis beneficium

neſcio renuntiaverit fidejuſſor; & poſſimum, ſi juratò, Gaill. 2. *Obſ.* 17. *Mynſ. Cenſ.* 2. *Obſ.* 15.

Juratur autem fidejuſſor hoc beneficio tantum ope exceptionis, hoc modo, Fidejuſſi quidem, ſed non teneor ſolvere, quia non excuſſiſti principalem debitorem. Eaque non oſpoſita, valebit judicium, Gaill. *d. loco.*

7. Quòd ſi verò debitor principalis vel abſit, aut ſit excuſſus; vel aliàs conſtet eum non eſſe ſolvendo, cogitur fidejuſſor ſolvere: qui tamen ſolutione factâ habet reſreſſum adverſus debitorem, ut repetat, quod ſolvit, & præterea omne damnum, expenſas atque intereſſe conſequatur, Bald. *in l. Si pro ea C. Mandati.* Adque vel actione mandati, ſi ſolvit pro principali, eo vel expreſſè vel tacitè mandante, ut puta præſente & patiente, *l. Inter cauſſas 26. §. Si quis qui D. Mandati;* vel negotiorum geſtorum, ſi pro abſente fidejuſſerit, *l. Ex mandato 20, §. 1. D. eod. tit.*

8. Et hæc etiam locum habent, ſi quis pro Clerico fidejuſſerit, qui fidejuſſorem ſuum tenetur facere indemnem, & refundere, quod fidejuſſorio nomine ſolverit: adeò ut, ſi nihil aliud habeat, quàm fructus ſui beneficii, illi per judicem aſſignari poſſint fidejuſſori, donec ipſi ſatis fiat, *c. 7. h. t.*

Mec obſtat, quòd jure civili non liceat pignori obligari ſpem præmiorum eorum, quæ Athletis pro coronis præſtitanda ſunt. *l. Spem eorum 5. C. Quæ res pignori oblig. poſſ.* quibus non abſimiles videntur fructus beneficiorum: quia licet dicta præmia obligari non poſſint, tamen capi ex judicato poſſunt, *l. Scipendia 4. Cod. De execut. rei judicata.* Adeoque & fructus beneficiorum ex cauſſa judicati, id eſt, jam judicato & condemnato Clerico, ut fidejuſſori ſolvat, rectè addicuntur fidejuſſori, *d. c. 2. in fine.*

§. V.

Quibus modis extinguitur fidejuſſio.

1. Extinguitur variis modis, ſicut obligatio principalis.
2. Fidejuſſor priuſquam ſolutum ſit, quando liberetur à fidejuſſione.

EXtinguitur porro iis modis fidejuſſio, quibus ſtipulatio vel contractus principalis

quod multifariam fieri poteſt, *de quib. Tit. 18. Quib. modis tollit oblig.* veluti integra ſolutione principalis debiti, novatione, actionis conſuſione, nempe ſi creditor ſuccedat principali debitori; ſi etiam fidejuſſor ſuccedat debitori, quia extincta accessoria obligatione ſit ipſe debitor principalis, vel contra, ſi debitor ſuccedat fidejuſſori; & ſimilibus alijs, de quibus videatur *Treutler. Select. Diſp. vol. 2. Diſp. 28. theſi 7. Pet. Greg. Tholoſan. Paratit. jur. Can. lib. 3. tit. 11. c. 7.*

2. Sed quaeritur hic, an fidejuſſor, priuſquam ſolvit, poſſit convenire debitorem, ut ſe à fidejuſſione liberet, vel ſolvendo creditori, vel aliter ei ſatisfaciendo? Et dicendum, regulariter non poſſe, *l. Si pro ea 10. verſ. nulla juris ratione Cod. Mandati:* tum quia aliàs fidejuſſionem beneficium eſſet debitori inutile, ſi ſtatim poſt fidejuſſionem poſſit agere ad liberationem: tum quia qui fidejuber pro alio, non tantum ſe pro eo obligat, ſed etiam promittit ſe pro eodem ſoluturum, ac proinde quamdiu non ſolvit, nondum perfecit, quod promittit. Atamen quatuor modis, quos enumerat *Pont. in c. Conſtitutos Gre. ult. hoc ut* compellitur debitor abſolvere à fidejuſſione ſuum fidejuſſorem. Primus eſt, ſi debitor ſolutionem nimis diu protrahat, *l. Luc. Titius 38. verſ. ſi dicitur D. Mandati,* quod arbitrio Judicis relinquatur. Secundus, ſi debitor principalis bona ſua dilipare incipiat, *d. l. Luc. Titius.* Tertius, ſi fidejuſſor ſit condemnatus ſolvere, *d. l. Si pro ea C. Mandati:* quia tunc perinde habetur, ac ſi ſolvillet, cum ſententia pararam habeat executionem, poſſitque fidejuſſor quolibet tempore abſque alio judicio cogi ad ſolvendum id, in quod ſemel fuit condemnatus. Quartus, ſi ita convenit ab initio,

TITULUS. XXIII.

De Solutionibus.

1. Nomen Solutionis generaliter & ſpecialiter ſumitur.
2. Debitor etiam eſt hæres debitoris principalis.

3. 4. Quæ.